Súd:	Okresný súd Košice II
Spisová značka:	20C/24/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7212201840
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Viera Kováčová
ECLI:	ECLI:SK:OSKE2:2014:7212201840.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II v právnej veci navrhovateľa: P.. Q. A. X.. Z.. XX.X.XXXX, B. V.- A., O. Č.. XX proti odporcovi: D.. Q. P., Z.. X.X.XXXX, B. A., Š. Č.. XXX/XX, zast. advokátkou JUDr. Veronikou Kitovou, AK, Štúrová 20, Košice o ochranu osobnosti sudkyňou JUDr. Vierou Kováčovou

r o z h o d o l :

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 5 000 € do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

Súd konanie v časti o povinnosti odporcu písomne a verejne sa ospravedlniť zastavuje.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania 49, 75 € do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Na tunajší súd bol doručený dňa 24.1.2012 návrh troch navrhovateľov, 1./ L..O..C.. X.. D.. F. F. C., B. B. Č.. XXX, X./. P.. Q. A. X., B. V., O. XXX , 3./ D.. H. P., B. A. Č.. XXX proti odporcovi, ktorým návrhom sa domáhali ochrany osobnosti a to zaviazania odporcu na písomné a verejné ospravedlnenie sa, a zároveň zaviazania odporcu k náhrade nemajetkovej ujmy v sume 10 000 € pre každého z navrhovateľov. Zároveň podali aj návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 30.1.2012 súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach.

V dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľov v 1. a 2. rade súd právoplatným uznesením zo dňa 28.5.2012 konanie o návrhu navrhovateľov v 1. a 2. rade zastavil, a vo vzťahu medzi týmito navrhovateľmi a odporcom vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ P.. Q. A. X.. v návrhu uviedol, že je riaditeľom Ú. H. B. V. Š. B. manažérstva v Košiciach. Odporca odo dňa 12.6.2011 opakovane na vstupných dverách budovy V. na ul. Š. Č.. XX vyvesil písomné oznámenie, v ktorom okrem urážok označil navrhovateľa za „potkana z ulice, zlodeja a rabovača, šíriteľa poplašných správ, nepriateľstva ľudskosti, zločinca komunizmu s možnosťou členstva v ŠTB.“ Týmto konaním odporca značnou mierou ohrozil jeho vážnosť a česť v očiach študentov a širšej verejnosti. Oznam bol a je (v čase podania návrhu) vyvesený na mieste prístupnom verejnosti. Preto návrhom žiadal, aby sa mu odporca písomne ospravedlnil, a bol zároveň zaviazaný k náhrade nemajetkovej ujmy v sume 10 000 €.

Navrhovateľ na pojednávaní, konanom dňa 20.11.2012 uviedol, že na písomnom verejnom ospravedlnení netrvá a v tejto časti berie návrh späť. Súd konanie v tejto časti zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p.

Odporca ako účastník konania s návrhom nesúhlasil, tento žiadal zamietnuť s odôvodnením, že s predmetnou vecou nemá nič spoločné, tieto oznamy nerobil, ani nevyvesoval. K dôkazu predloženému navrhovateľom, a to fotografií, na ktorej je odfotená osoba zo zadu, o ktorej navrhovateľ tvrdí, že je to odporca, sa odporca vyjadril tak, že nevie kto je na fotografii, ani kedy táto fotografia bola urobená.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s listinnými dokladmi: organizačnou štruktúrou VŠBM (príloha č. 1 a 2), fotokópie zverejnených oznamov čl.5- 11, výsluchom svedkov: X. J.- pracovníka firmy, ktorej konateľom je navrhovateľ, F. I.- tiež pracovníka spoločnosti, ktorej konateľom je navrhovateľ, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície, Rampová č. 7, Košice, č. ORP-1482/1-OVK-KE-2011, a na základe takto vykonaného dokazovania ustáli tento skutkový a právny záver:

V mesiaci jún 2011 (pravdepodobne v dňoch 12.6.- 14.6.2011) bol na vstupných dverách budovy Š. Č.. XX V. A., (v ktorej v tom čase sídlil Ú. O. T. K. V. V. Š. B. F.) vyvesený písomný oznam, v ktorom bolo uvedené, že „P.. Q. A. X.., J. Ú. H.D. B. R. V.
Š. je potkan z ulice, páchateľ trestných činov v tejto budove, zlodej a rabovač, pravdepodobne s tmavozelenou hmotou, ktorá z hľadiska estetického nekorešponduje s estetikou mojej budovy s mojimi mravmi, ako aj názormi. Šíriteľ poplašných správ o mojej budove, nepriateľ ľudskosti- zločinec komunizmu, s možnosťou členstva v ŠTB- ÚPN“ (čl.5)
a ďalší oznam:
„Táto budova je sústavne vykrádaná. Vykrádať a rabovať ju začala V. Š. B. F. V. A. Q. Q.Í. Z. A. č. 16, dňa 16.6.2011 a to vlámaním sa cez tieto dvere svätou trojicou V.Š. V. A. s geniálnymi vlastnosťami (obchodnými) a to F., A., P.Ý.... Aj teraz je tu vlámanie, ale páchateľ je neznámy alebo známy ? Tentoraz ide o lúpež, toto sa deje so súhlasom PZ SR na čele s E.. Alkaida nech sa príde zaškoliť a to svätou trojicou VŠBM v Košiciach. Za odplatu všetko, aj vraždiť sa môže v tejto neprávnej republike“ (čl.9.)
a ďalší oznam:
„Oznam pre spoluobčanov : Pozor !!!!!...aj táto budova dnes spomína na tretie výročie smutnej udalosti, keď PZ SR pod velením A., neskôr aj E. L.ňa 17.9.2008 vtrhol do tejto budovy ako Sovietsky zväz v roku 1968 do Československa, resp. ako Bin Labin pred 10 rokmi vtrhol do USA... Vtrhnutie zabezpečila a zabezpečuje inštitúcia- V. V. A.... a to svätou trojicou... F., A., P., ktorí fabrikujú vysokoškolské diplomy práve policajtom a aj kvestorovi“... (čl.10.)

V konaní nebolo sporné, že budova na Š. Č.. XX V. A., v ktorej v rozhodnom období sídlila V. Š. B. F. V. A. vlastníckym právom patrila odporcovi, túto skutočnosť sám odporca na pojednávaní, konanom dňa 12.11.2012 potvrdil, keď sám uviedol: „títo traja vlastníci VŠ sú zlodeji, podvodníci, pretože sa do mojej budovy vlámali ako obyčajní rabovači a kradli čo sa im zachcelo...“ Odporca popieral, žeby uvedené oznamy na budovu vyvesoval.

Súd vypočul svedkov navrhovaných navrhovateľom a to : X. J. a F. I..

Svedok J. R.viedol, že v mesiaci jún pred 2 rokmi (vypočúvaný bol na pojednávaní 26.2.2013) v nedeľu okolo jeho narodenín (narodeniny má 8.6.) bol práve v službe v tejto budove, keď prišiel odporca a začal meniť zámok na vchodových dverách. Potom po čase priniesol taký papier, ktorý vyvesil na vchodové dvere na sklo. Svedok uviedol, že si tento leták prečítal a že tam bolo uvedené, že F. T. A. sú zlodeji, boli tam spomínané aj iné mená ako pán E., že je Bin Lábin, že spolu bijú bandu aj riaditeľ okresnej polície, a že sústavne vykrádajú budovu, že tam boli aj iné neslušné veci napísané. Tiež bol tam aj druhý list, v ktorom bolo uvedené, že akí sú zlí, že sú zlodeji, vrahovia, lupiči, že učia zlodejov. Svedok uviedol, že celý deň odporca to na dvere lepil, a on to potom strhával. Svedok potvrdil, že sa jednalo o tie oznamy, ktoré sa v súdnom spise nachádzajú ako prílohy (čl. 5-11 súdneho spisu.) Svedok jednoznačne uviedol, že videl, že tieto letáky lepil odporca, on ich strhával. Svedok tiež jednoznačne uviedol,
že videl, že odporca tieto letáky lepil aj na druhý deň v pondelok. Tiež uviedol, že aj neskôr videl tieto letáky vylepené.

Obdobne vo veci vypovedal aj svedok F. I., ktorý tiež potvrdil, že v nedeľu si menil službu s pánom J., a už pri nástupe do služby si všimol na dverách nejaký leták, ktorý svedok identifikoval ako leták, označený ako príloha č. 3 súdneho spisu. Svedok uviedol, že v budove bol prítomný odporca, a keď mu povedal, že to nie je „kóšer“, a aby to dal dole, na to mu odporca odpovedal, že si tam môže lepiť a dať čo chce. Svedok potvrdil, že letáky boli nalepené na skle z vnútornej strany dverí, a že v budove v tom čase okrem neho, odporcu a pána J.M. nikto iný prítomný nebol. Svedok uviedol, Ž. Š. R.. P. V. A., je taká, že cez deň prejdú stovky ľudí cez túto ulicu, je v blízkosti centra, a teda každý si mohol prečítať tieto letáky. Vyslovil názor, že nikto iný okrem odporcu nemohol tieto letáky napísať, pretože text bol urobený na počítači na tlačiarni, ku ktorej v tom čase mal jedine prístup odporca.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu OR PZ odbor kriminálnej polície Košice súd zistil, že uznesením vyšetrovateľa OZ PZ Košiciach odbor kriminálnej polície zo dňa 28.6.2011 bolo začaté trestné stíhanie, a vznesené obvinenie odporcovi pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm.c./ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v A.D. Z. Š. R.. Č..XX v dňoch 12.6.2011 do 14.6.2011 opakovane umiestnil na vstupnú bránu budovy, v ktorej v tom čase sídlil Ú. O. T. K. V. V. Š. B. F.rstva písomný oznam obsahujúci nepravdivé informácie o tom, že... P.. Q. A. je potkan z ulice, páchateľ trestných činov v uvedenej budove, zlodej a rabovač.“ Uznesením zo dňa 10.7.2012 bola vec postúpená na prejednanie priestupku, lebo výsledky prípravného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol Obvodný úrad Košice posúdiť podľa zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších noviel. Z obsahu tohto spisu ďalej vyplýva, že odporca, vypočutý vo veci ako svedok uviedol, že s oznamom vylepeným na vchodových dverách nemá nič spoločné. V procesnom postavení obvineného využil svoje právo, a odmietol vypovedať. V závere uznesenia, ktorým bola vec postúpená na prejednanie priestupku vyšetrovateľ PZ konštatuje, že zhodnotením všetkých zabezpečených dôkazov jednotlivo i súhrnne, vychádzajúc z povinnosti zaoberať sa všetkými dôkazmi bez ohľadu na to, ktorá zo strán ich predložila, berúc do úvahy jej výpovede všetkých vypočutých osôb a zistený skutkový stav dospela k záveru, že konanie D.. Q. P. (odporcu) nie je trestným činom, ale napĺňa pojmové znaky priestupku, ktorý by mohol Obvodný úrad posúdiť ako priestupok, a teda na podklade zistených skutočností bolo potrebné rozhodnúť tak ako je to vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Vychádzajúc zo všetkých opísaných dôkazov, ktoré súd hodnotil jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo za konania vyšlo najavo (§ 132 O.s.p.) dospel súd k záveru, že odporca v mesiaci jún 2011 vylepil na dvere budovy, nachádzajúcej sa v A. Z. Š. R.. Č.. XX písomné oznamy, ktoré hrubo urážali a ohrozovali vážnosť a česť navrhovateľa, označovali navrhovateľa ako páchateľa trestných činov, zlodeja, rabovača, s tmavozelenou hmotou, šíriteľa poplašných správ, nepriateľa ľudskosti, zločinca, komunizmu,

s možnosťou členstva v ŠTB-ÚPN. Tento skutkový záver vyplýva z vyššie uvedených listinných dôkazov a súd zdôrazňuje, že sám odporca vo svojej výpovedi túto skutočnosť potvrdil a tiež vyplýva aj z gramatického výkladu tohto oznamu, keď v ňom oznamovateľ tejto správy uvádza doslova: „ o mojej budove:“ pričom túto budovu vlastnil odporca.

Právne posúdenie:

Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavu osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 cit. zák. výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo.

Ochrana osobnosti patrí každému občanovi ako právnemu subjektu. V tomto zmysle sa o nej hovorí ako o všeobecnom osobnostnom práve. Predmetom ochrany je osobnosť občana vo svojej celistvosti. Jednotlivé dielčie zložky tejto osobnosti sú chránené len vtedy, keď ich prostredníctvom je napadnutá osobnosť ako celok. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov, postačí, že zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušiť právo chránené v § 11 OZ. Pre poskytnutie ochrany nie je rozhodujúce, či neoprávnený zásah bol spôsobený vedome alebo zavinením. Kritika nie je neoprávneným zásahom len vtedy, keď je pravdivá, ale súčasne svojou formou primeraná. Prostriedky, ktorými sa môže občan domáhať ochrany svojej osobnosti nie sú taxatívne, ich použitie nie je viazané na to, že zásah do práva na ochranu osobnosti bol zavinený. Ide teda o prípad objektívnej zodpovednosti. Spôsob ochrany osobnosti musí byť primeraný povahe zásahu. Zásah, proti ktorému je poskytnutá ochrana musí byť neoprávnený. Primerané zadosťučinenie nie je svojou povahou ani represívnym, ani reparačným prostriedkom, ale len zadosťučiňujúcim- satisfakčným prostriedkom. Všeobecnou podmienkou je, aby šlo o závažnejší zásah, ktorý je spôsobilý privodiť ujmu v sfére osobnosti občana. Právo na ochranu osobnosti je absolútnym právom fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým, t.j. proti ostatným fyzickým osobám, právnickým osobám, ako aj proti štátu. Jeho obsahom je zákaz akéhokoľvek zásahu, ktorý by bol spôsobilý vyvodiť ohrozenie alebo porušenie práv, ktoré sú príkladmo uvedené v § 11. Túto ochranu zákon zabezpečuje v plnom rozsahu aj vtedy, ak sú napadnuté len jednotlivé zložky osobnosti fyzickej osoby (napr. občianska česť, meno). Platí zásada, že ohrozenie, resp. porušenie čo i len jednej stránky osobnosti človeka je ohrozením, resp.

porušením jeho osobnosti ako celku. Česť patrí medzi zložky osobnosti ktoré sú chránené už podľa všeobecného ustanovenia § 11 OZ. Túto občianskoprávnu ochranu cti nemožno chápať ako izolovanú ochranu cti. Z použitého výrazu „občianska česť“ vyplýva, že OZ poskytuje túto občianskoprávnu ochranu len proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú mravnej integrity osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom, a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Česť fyzickej osoby patrí k významným právnym hodnotám, lebo má dôležitý význam pre vzťah k fyzickej osobe k iným fyzickým osobám, a ostatným účastníkom občianskoprávnych vzťahov, a tým značne ovplyvňuje aj postavenie fyzickej osoby spoločnosti. Zákon chráni fyzickú osobu najmä proti rozširovaniu nepravdivých tvrdení, tvrdení znižujúcich mravný profil fyzickej osoby, jej vlastnosti, zmýšľania, správania a to bez rozdielu akými prostriedkami k nemu dôjde. Ochrana mena cti, dôstojnosti, osobnosti človeka je ochrana jeho nemateriálnej hodnoty. Zmyslom všeobecného osobnostného práva je zabezpečenie účinnej ochrany osobnosti fyzickej osoby.

Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, ktoré sú vyššie v odôvodnení opísané, mal súd za preukázané, že návrh je dôvodný, a že neoprávneným zásahom odporcu do práva na česť a dôstojnosť navrhovateľa bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Súd zdôrazňuje, že do rámca vážnosti a dôstojnosti fyzickej osoby a teda navrhovateľa patrí aj stavovská a profesionálna česť a vážnosť, ktorá konaním odporcu bola znížená.

Pokiaľ sa týka priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, toto rozhodnutie súd zdôvodňuje nasledovne:

Z ust. § 13 OZ vyplýva, že obidva druhy zadosťučinenia tak morálne, aj finančné majú za cieľ primerane s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ upustil od pôvodného návrhu, domáhať sa na odporcovi písomného ospravedlnenia, súd o tomto návrhu nerozhodoval, kedže nemôže presiahnuť návrhy účastníka konania. Pri úvahe, či navrhovateľovi, ako postihnutej osobe by postačovalo len morálne zadosťučinenie alebo či je tu dôvod aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd prihliadol na individuálne okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do osobnosti navrhovateľa, pričom podkladom mu boli skutkové zistenia, ku ktorým dospel vykonaný dokazovaním, a ktoré sú vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené. Pri určení výšky priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch bola pre súd určujúca intenzita, povaha a spôsob neoprávneného zásahu, charakter zasiahnutej hodnoty osobnosti odporcu, trvanie a šírka ohlasu vzniknutej nemajetkovej ujmy a vplyv na postavenie a uplatnenie postihnutej osoby v spoločnosti. Možnosť priznania primeraného peňažného zadosťučinenia predpokladá jednak, že sa morálne zadosťučinenie ukazuje v konkrétnom prípade nepostačujúce, a jednak a to súčasne, že neoprávneným zásahom došlo k zníženiu ľudskej dôstojnosti fyzickej

osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Zadosťučinenie vo forme peňažnej náhrady predstavuje za týchto predpokladov inštitút, ktorý nemožno používať k vyvažovaniu a zmierňovaniu bežnej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby. Súd riadiac sa týmito úvahami dospel k záveru, že suma 5 000 €, na zaplatenie ktorej súd odporcu zaviazal, je

primeraná satisfakcia. Súd má za to, že konaním odporcu bola navrhovateľovi spôsobená značná závažná ujma. Pri konštatovaní, že sa jedná o závažnú ujmu, zobral súd do úvahy objektívne hľadisko, teda také hľadisko, že akoby každá iná
fyzická osoba vnímala predmetnú ujmu v danom mieste a v čase, a dospel k záveru, že každá iná fyzická osoba by zásah odporcu tak ako to uskutočnil vo vzťahu k navrhovateľovi vnímala tak, žeby považovala tento zásah za intenzívny zásah do svojej občianskej cti a mena.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 10 000 €, a súd priznal sumu 5 000 €, súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a preto priznal navrhovateľovi, ktorý mal v konaní 50% úspech náhradu trov konania, ktoré mu vznikli vo výške 50 %, t.j. zo sumy zaplateného súdneho poplatku 99,50 € sumu 49, 75 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.) V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :
a.)v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
b.)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c.) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d.) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e.) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
f.) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.1,2 O.s.p.)
Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)